



چیستی، چرایی، چگونگے

استاد حاج شیخ محمد حسن وکیلی



سرشناسه: وکیلی، محمدحسن - ۱۳۵۹
 عنوان و نام پدیدآور: جهادتبیین: چیستی، چرایی، چگونگی / محمدحسن وکیلی.
 مشخصات نشر: مشهد: موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام .۱۴۰۱
 مشخصات ظاهری: ۲۷۵۴۱/۰۱: ص ۹۶: ۲۷۸۵۴-۰۶-۰۸۷۷-۸۷-۲

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۷۷-۸۷-۲
 وضعيت فهرست نویسي: فارسی
 موضوع: تبیین -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
 Explanation -- Religious aspects -- Islam
 جهاد -- جنبه‌های اجتماعی -- ایران
 Jihad -- Social aspects -- Iran
 رد بندی کنگره: BP۲۲۹/۲: ۱۳۹۷/۰۸/۱۲
 رد بندی دیوبی: ۱۳۹۷/۰۸/۱۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۰۰۹۵۹



جهادتبیین چیستی، چرایی، چگونگی

استاد حاج شیخ محمدحسن وکیلی

ویراستار: احسان مقدم

طراحی گرافیک: حامد امامی

خوشنویسی جلد: روح الله ابوالفضلی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۷۷-۸۳-۷

چاپ چهارم: زمستان ۱۴۰۱ / شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نشانی: مشهد مقدس، خیابان امام خمینی ۱۴، جنب مسجد حمزه،
 پلاک ۳۶، موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام.

سایت: mhva.ir و towhid.org

نشانی در شبکه های اجتماعی: @Ostad_vakili

شماره تلفن: ۰۹۱۵۵۶۷۲۸۴۵



فهرست

۷ مقدمه
..... (۱) چیستی و تاریخ جهاد تبیین / ۹	
۹ تعریف تبیین
۱۲ تعریف جهاد
۱۵ جهاد تبیین از عصر پیامبر تا کنون
۱۸ رسانه های تبیینی در عصر پیامبر
..... (۲) چرايی جهاد تبیین / ۲۱	
۲۱ الف) جهاد تبیین؛ تکلیف مستقل الهی
۲۳ تکلیف وجویی یا استحبابی
۲۴ ب) جهاد تبیین؛ گره گشانی از کار دیگران
۲۷ ج) جهاد تبیین؛ به مثابه زکات دانش
۲۷ د) جهاد تبیین؛ نشانه محبت و شکرگزاری
۲۸ ه) جهاد تبیین؛ پاسبانی از حکومت اسلامی
..... (۳) عرصه های جهاد تبیین / ۳۳	
۳۴ الف) مسائل اعتقادی
۳۷ ضرورت طرح مباحث عمیق
۳۹ حوزه های مختلف مباحث اعتقادی
۴۴ ب) مسائل سیاسی
۴۶ فعالیت های دشمن در عرصه سیاسی

(۴) چگونگي والزامات جهاد تبیین / ۵۱

۱. پشتيباني حاكميت	۵۱
۲. بسيج آحاد مردم	۵۴
۳. بسيج نخبگان و نيروهای انقلابي	۵۹
۴. شفافيت رسانه‌اي	۶۰
۵. ترويج سعاد رسانه	۷۶
۶. ترويج آموزش‌های مجازی	۸۶
۷. پايكاه‌های شایعه‌زدایي	۹۶
۸. ثبت گسترده واقعیت‌های مثبت و منفی	۷۱
۹. جهاد ترکیبی	۷۲
الف) عقل و احساس	۷۲
ب) ظاهر و باطن، توکل و توسل	۷۳
ج) برنامه‌های کوتاه و بلندمدت	۷۴
۱۰. مراعات حدود سرعاني	۷۴
۱۱. استفاده از متخصصان	۷۵
۱۲. دفاع و تهاجم	۷۶

(۵) نکاني راهبردي در جهاد تبیین سياسي / ۷۷

۱. مقایسه با چهل سال پيش؟	۷۷
۲. توجه به ماهیت انقلاب	۸۰
۳. توجه به هویت ايدئولوژیک انقلاب	۸۰
۴. انقلاب اسلامي و آغاز از نقطه صفر	۸۳
۵. ارزش واقعی معیارها	۸۴
۶. اهمیت امنیت واستقلال	۸۵
۷. تک قطبی نبودن جمهوری اسلامی	۸۸
۸. دیدن مثبت و منفی با هم	۸۹

مقدمه

أعوذ بالله من الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّاَللَّهُ الطَّبِيبُ الظَّاهِرُونَ
وَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى اَعْدَاءِهِمْ اَجْمَعِينَ مِنَ الْأَنَّ إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ
وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

قال الله العظيم: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ يَأْتِيَكُم مِّنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ لَمْ
تَفْعَلُ فَمَا بَلَّغْتُ رسالَتَهُ وَاللَّهُ يَعِصِّمُكُم مِّنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ» (مائده: ۵) (۶۷: ۵)

دقّت در این آیه مبارکه که در مورد خلافت حضرت امیر المؤمنین علیه السلام
به پیامبر اعظم ﷺ نازل شده، می‌رساند که باید حقایق ایمانی،
سیاسی، اجتماعی و آنچه به صلاح جامعه اسلامی است؛ به خصوص
که دشمنانی هم داشته باشند، به صورت کاملاً شفاف، همگانی،
صریح و گویا در جامعه نشر و تبیین گردد تا توطنۀ جبهۀ باطل در
مخفى سازی و تحریف حقایق خنثی شود.

آنچه به برکت گفتمان قرآنی رهبر عظیم الشأن جمهوری اسلامی حضرت آیة اللہ العظمی خامنه‌ای (دامت برکاته) تحت عنوان «جهاد تبیین» در ادبیات فرهنگی و سیاسی نظام اسلامی مطرح گردیده، صدھا مستند قرآنی و روایی دارد که باید در جای خود بررسی گردد. آنچه پیش رو دارید سخنرانی‌های فاضل ارجمند حضرت استاد حاج شیخ محمد حسن وکیلی (دام عزه) پیرامون «چیستی، چرائی و چگونگی جهاد تبیین» است که نظر به توصیه‌های مؤکد رهبر معظم انقلاب علیه السلام ارائه شده و مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام که مأموریت خود را طراحی نرم افزار تمدن اسلامی قرار داده، با توجه به اهمیت این موضوع در زمان حاضر به تدوین و نشر آن همت گماشته است.

این اثر گرانقدر را به سربازان و افسران استوار جامعه و تمدن اسلامی و عموم مردم به ویژه جوانان عزیز اهداء نموده و انتظار داریم معتقدین به ضرورت حرکت پرشتاب و عمومی به سوی تمدن اسلامی آن را به عنوان یک بسته آموزشی، کاربردی تلقی و با ارائه نقطه نظرات خود در این عرصه ما را بهره مند فرمایند.

امیدواریم نشر این اثر زمینه‌ای برای فعال تر شدن نهضت جهاد تبیین در ایران اسلامی شده و گامی در راه تحقق تمدن توحیدی به دست حضرت حجۃ ابن الحسن (ارواحنا فداء) باشد.

انتشارات مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

سید محمد محسن دعائی

شعبان المعظم ۱۴۴۳